

(המשך מעמוד 11)

ממשלה בזאת של קוויזלינגים, שהעם המצרי היה רואה בהם בוגדים, היתה צריכה להוכיח את לאומיותה בדרך היחידה האפשרית: הגברת האיבה כלפי ישראל.

ישראל היתה עומדת אז מול קואליציה מצרית-בריטית עוינת.

איך להגיע אל הצמרת

הגילוי העיקרי של הסרט רצה, כעצם, להצטרף לקנוניה. עד הרגע האחרון היסס, ורצה להתחמק. על כך יש עדויות.

אבל הוא נדחף קדימה על-ידי שני האירועים הישראלים של המיבצע: שימעון פרס, אז מנכ"ל משרד הביטחון, ומשה דיין, הרמטכ"ל.

שניים אלה פעלו בלי לאות כדי להגשים את הקנוניה. הם פעלו בשיתוף-פעולה עם אחד האידויטים הגדולים של פרשה, שהיה אביאבות הרעיון: שרה-ביטחון הצרפתי, מוריס בורג'ה-מונרי, ידידו האישי הגדול של פרס.

בעל-הסרט מביע השערה לגבי הגורם שהכריע בסופו של דבר את הקו אצל בן-גוריון — ואני מוכרח לומר שזוהי השערה מבריקה. היא שיכנעה אותי לגמרי.

בן-גוריון, כך נאמר בסרט, מצא את עצמו בחדר אחד עם שרה-חוזן הבריטי וראש-המשלה הצרפתי, כשהוא מנהל עימם משא-ומתן ליד השולחן, כשווה עם שניים.

בשביל בן-גוריון, שמונה שנים בלבד אחרי הקמת המדינה היתה זאת הרגשה מושכת רת. למען ההרגשה הנהדרת הזאת — להיות שווה-מעמד עם ראשי שתי אימפריות — היא היה מוכן למכור את נישיו.

אבל, בכל זאת לא האמין בן-גוריון לבריטים, ואלה לא האמינו לישראלים.

אוצר של טריקים

כמו כל דבר שבו עסקו ועוסקים שימעון פרס וידידיו, היתה גם קנוניה זו מלאה בהתחמכויות, דרוש מוח מיוחד כדי להאמין שאפשר לעשות הסטוריה בי אמצעות טריקים והתחמכויות — כמו מיבצע-סיני, כמו עסקת-הנשק עם איראן.

במיבצע-סיני תוכנן שישראל תבצע פעולה צבאית בקירבת התעלה (הצניחה המיוותרת במיתלה שלא היה

בה שום הגיון צבאי), וכי הבריטים והצרפתים יקראו או "לשני הצדדים" לסגת מן התעלה, מיוחה ומערבה. כלומר: שצה"ל ייסוג משטח שכלל לא כבש, ושמצריים תיסוג מארמיה שלה; היתה דרושה מידה גרושה של שהצננות ואטימות כדי להאמין שמישהו בעולם יאמין לקנוניה כה שקופה וילדותית — ואכן, איש לא האמין.

העסק כולו התמוטט כבר במיבחן הראשון, מול פני רעת-הקהל העולמית המאוחרת, שגרמה לפעולה משותפת של וושינגטון ומוסקווה. דברי הנחצים של אייזנהואר בסרט עושים רושם רב. איזה הבדל כינו ובין רונלד רגן?

התחכמות אחרת היתה לנצל את המצב שנוצר על-ידי הפלישה הסובייטית להונגריה, שהתחוללה כאותם הימים. מכיוון שהעולם אהר את מורדים ההונגריים ותיכב את ההתערבות הסובייטית, קיוו הקושרים שאיש לא ישים לב לפלישה שלהם למצריים.

קרה כמוכן ההיפך: העולם התמקד בפלישה שלנו, ושכח את הסובייטים. אלה התייצבו מיד בראש מחנה הצדק והחי רות.

הטריקים העלובים לא הועילו. הם השיגו את ההיפך.

חעולו ביח'ספר

מי שחזה בסרט לא יכול היה ולסיגנון-הדיבור של הקושרים, אחרי 30 שנה.

הם דיברו על מיבצע שבו נהרגו אלפים (בעיקר מצריים, אך גם קרוב למאתיים חיילי צה"ל) כאליו היה זה מעשה אחד קונדס שובב, שנעים להיזכר בו בחיובים ובעליצות, כמו בתעלוללים בבית-הספר. אלהים ישמרו!

גם חיזומות מכבי'אש

שאלה מעניינת (שלא עלתה בסרט) היא: מדוע הבינו הציבור הבריטי והציבור הצרפתי מהי מיבצע הוא כישלון מביש, והדיחו את המנהיגים האחראיים, ואילו בישראל נחשב מיבצע זה עד היום כהישג גדול? הסיבה נעוצה, לדעתי, בהרגשה שצה"ל השיג במלחמה זו ניצחון צבאי גדול. שיכרוך-הניצחון, שטופח על-ידי כל כלי-התיקשורת, מטשטש את האמת עד היום.

האמת היא שלא היה שום ניצחון צבאי. ברגע שהבין עבד-אל-נאצר כי הבריטים והצרפתים עומדים לנחות בעורף צבאו כסיני, פקד על כל הגייסות לסגת ולהימלט אל מערב

חיילים צוהלים בתום מיבצע-סיני רק עבד-אל-נאצר הרוויח

התעלה. זאת היתה החלטה נבונה. את מטוסי המעטים שלח לסודאן ולסי-עוריה, יחד עם טייסיהם, כדי להציל אותם.

בתנאים כאלה יכולה גם תיזמורת של מכבי-אש לנצח במלחמה.

למרות זאת נמתחה אחרי המיבצע בחוגים מיקצועיים בארץ ובעולם ביקורת קטלנית על הביצועים הצבאיים של צה"ל.

משה דיין בירדק את צה"ל, והיו דרושות שנים רבות כדי שהצבא יגיע לרמה הגבוהה שגילה במלחמת ששת-הימים.

המפסידה הגדולה: ישראל

הסרט הבריטי טיפל בכפפות משי בצד הישראלי של המיבצע. את עיקר זעמו ולעגו שפך על טימטוס המדינאים הבריטיים והצרפתיים.

לכן הגיע הסרט למסקנה ש-היו

כמילחמת-סיני שני מרוויחים ושני מפסידים. המרוויחים היו מצריים וישראל, והמפסידים בריטניה וצרפת. זו טעות.

נכון שמצריים הרוויחה, אחרי שעבד-אל-נאצר גירש את הבריטים, הצרפתיים והישראלים מארמת מצ-ריים, בלי לירות אף כדור אחד, הוא הפך אליל העולם הערבי במשך תשע השנים הבאות. מצריים הפכה מרכז בלתי-מעורער של העולם הערבי והלאומיות הערבית.

נכון גם שכריטניה וצרפת הפסידו. המיבצע הוריד אותם סופית לדרגת מדינות מסוג ב'. הן יצאו מן הליגה העולמית, שבה נותרו רק ארצות-הברית וברית-המועצות. האימפריות שלהן התפרקו סופית.

אך האם הרוויחה ישראל? אומנם, מיצריטיראן נפתח לכמה שנים, אך כפי שטענתי לעיל, ניתן היה להשיג הישג מצומצם זה באמצעים אחרים, וזלים הרבה יותר.

לעומת זאת שילמה ישראל מחיר עצום. השלום עם מצ-ריים נדחה ב-19 שנים, שבהן היו שתי מלחמות גדולות ושתי מלחמות-התשה, שבהן

נספו אלפי ישראלים ורבות אחרים.

ישראל סווגה סופית — בעיני הערבים, המוסלמים וכל העולם השלישי — כמדינה קולוניאלית מערבית. גרל דור שלם החרור שינאה עזה למדינה. הדבר עיוות עד ללא-הכר את מדיה של ישראל ואת דרכה מאז. כל זה בגלל התחכמות של שימעון פרס ומשה דיין, וכניעתו של בן-גוריון לשאיפה להיות שווה-מעמד לסר אנתוני אידן (מי זוכר אותו?) ולחבר גי מולה (ומי זוכר אותו???)

מחירך לחשוב כי האדריכלים של מיבצע כושל ואזולתי זה ממשיכים לשלוט בישראל גם אחרי 30 שנה — הם, שותפיהם, השקפותיהם ושיטתיהם.

טנק אחד טעה בלילה

כי שלא ייאמר עליי שאני חכם אחרי-מעשה, יורשה לי לצטט כמה מילים שכתבתי לפני 30 שנה. הן הופיעו בהעולם הזה למחרת המיבצע:

"הסיפור המודר ביותר של מיבצע-סיני הוא סיפורו של הטנק המצרי, מתוצרת סובייטית, שטעה בלילה במדבר. בראותו שירות-שריון ישראלי, שטעה בכביש לעבר מצריים, היו אנשי-הטנק בטוחים שזו שירה מצ-רית, והצטרפו אליה. רק כעבור כמה שעות גילו הטנקים הישראליים כי

טנק אויב נמצא בקירבם, וירו בו. המדיניות הישראלית מזכיר

רה במקצת טנק אומלל זה. היא נכנסה בטעות לשירה שהאינ-טרסים שלה מנוגדים ניגוד מוחלט לאינטרסים של ישראל.

"לכריטים ולצרפתים אין מה להפי-סיד. עמרותיהם במרחב אבורות ממי-לא. הם מבקשים להציל את אשר ניתן להציל, לרחוק את הקץ. אולם אם יסולקו מעיראק ומאלג'יריה, לא יבוא הקץ על בריטניה וצרפת. יש להם ממה לסגת.

"לישראל אין ממה לסגת. עמדתה הראשונה היא גם עמדתה האחרונה. היא לא תוכל לנטוש את נוף המרחב, לעבור לגרות הסיינה או התמוה. היא תצטרך לחיות כאן, בין הפרת והיאור, בשכנות עם עמי-ערב. היא תצטרך, במקום או במאוחר, לפתור את בעיית יחסיה עם עמי-ערב. בצורה שתאפשר חיים משותפים.

"זהו ההבדל העקרוני, התהומי, בין ישראל לבין מעצמות-המערב. על כן היה זה מישגה היסטורי להצטרף לש-יהודה. כי ההצטרפות תשאיר אחריה זרע של שינאה ואי-אמון, שלא יחוסל בנקל."

הרכיב פורסמו ביום ה-11 בספ-טמבר 1956, שבוע אחרי גמר מיבצע-סיני.

מקאו MACCAO

המסעדה הכי סינית בעיר

יש סינית ויש סיניות
אולם הכי סינית בעיר
היא הסינית היפה "מקאו"
בה אוכלים סינית ומבלים סינית.
ארוחות צהריים עיסקיות (5 מנות) החל מ-15 ש"ח.
משלוחים הביתה וקייטרינג

רח' ירמיהו 7 תל-אביב טלפון: 03-5464273, 5464311

חניה חינם לכל אורחי המסעדה.

"אורלי"

בית ספר לספרות גברים ונשים
רח' המלך ג'ורג' 89, תל-אביב
טל 03-295318 • 03-284919

החלה ההרשמה לקורסים מזורזים לחודש ימים, וגם קורסים רגילים

קבלת לקוחות במחירים עממיים:

★ תסרוקת 2 ש"ח	★ תספורת 2 ש"ח
★ צבע 10 ש"ח	★ החלקה 15 ש"ח
★ סלסול 15 ש"ח	★ פסים 15 ש"ח

פדיקור ★ מניקור ★ והשתלת ציפורניים